

Sreda, 14. maj 2008.

Svedok P-54

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.06 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospođo sekretarko, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je Predmet IT-6-90-T, Tužilac protiv Gotovine, Čermaka i Markača.

SUDIJA ORIE: Prvo, želeo bih da napravim malu ispravku. Mislim da sam otprilike pre desetak dana rekao da sam po prvi put u sedam godina zaboravio da tražim da se najavi predmet, pa mi se činilo da je to loša navika za početak, jer sam juče učinio isto - u utorak, 13. maja 2008 godine, kada smo čuli svedočenje svedoka P-69 preko videolinka. To je sada u zapisniku da je to bila rasprava u ovom predmetu a broj predmeta je upravo najavila gospođa sekretarka. Pretresno veće je neformalno obavešteno juče pred Sudom, kada su u pitanju Odbrane gospode Čermaka i Markača, da je njihov stav da nemaju nikakav prigovor na zaštitne mere koje su tražene za svedoka P-54, a da se ni Odbrana Gotovine nije protivila zahtevanim zaštitnim merama. Ako želite da dodate nešto u vezi s tim, jer smo i ranije imali slučajeve da se niste protivili zaštitnim merama, iako se niste slagali sa razlozima koje je iznelo Tužilaštvo.

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude, razgovarao sam sa gospodinom Tiegerom i sa vašim osobljem i mi smo se saglasili da nemamo prigovor, niti šta da dodamo podnesku gospodina Hedaralya.

SUDIJA ORIE: U redu. Pretresno veće ... izvolite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude. Samo da bi bio kompletan zapisnik, ja juče nisam izneo čitav svoj podnesak. To će da bude sedmi predlog za zaštitne mere. Pravna i faktička osnova koja je primenjiva je ona koja bila izložena u prethodnim podnescima. Individualne okolnosti svedoka su one koje su date u izjavi, i očekivano svedočenje je kao što je i naznačeno u dokumentu po *Pravilu 92ter*, koji je predat 27. marta, samo da upotpunim podnesak. Hvala.

SUDIJA ORIE: U redu. Hoćete da kažete da je ovo kompletan paket na kom bazirate svoje zahteve za zaštitne mere? Naravno, Pretresno veće je uzelo u obzir stav Odbrane gospodina Gotovine i Pretresno veće je zaključilo da se zaštitne mere za svedoka P-54 odobravaju. To će biti pseudonim i iskrivljenje lika a razloge za to ćemo navesti. Gospodine Hedaraly, da li ste spremni da pozovete svog svedoka? To je svedok P-54.

TUŽILAC HEDARALY: Da, spremni smo, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu.

(svetok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, svedoče P-54. Da li me čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOK P-54: Da.

SUDIJA ORIE: Svedoče P-54, mi vas nećemo oslovljavati vašim imenom. Oslovljavaćemo vas sa "svedoče P-54", jer je Pretresno veće odlučilo da vam odobri zaštitne mere onako kako je to traženo. To znači da nećemo da koristimo vaše ime, oslovljavaćemo vas sa "svedoče P-54" a vaš lik ne može da se vidi izvan ove sudnice. Svedoče P-54, pre nego što počnete da svedočite, po Pravilniku o postupku i dokazima treba da date svečanu izjavu da ćeće govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Taj tekst će sada da vam da sudski poslužitelj i molim vas da ga pročitate.

SVEDOK P-54: Svečano izjavljujem da ćeće govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

svetok: P-54

SUDIJA ORIE: Hvala vam, svedoče P-54. Izvolite, sedite.

SVEDOK P-54: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, izvolite.

TUŽILAC HEDARALY: Čim budemo spremni, možemo da pređemo na otvorenu sednicu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, mi jesmo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC HEDARALY: U redu. Odlično.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dobro jutro, svedoče.

TUŽILAC HEDARALY: Da li možemo da dobijemo dokument koji nosi broj 4891, po *Pravilu 92ter* i molim da se to ne emituje van sudnice.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, molim vas pogledajte ekran i samo potvrdite da li su to vaši lični podaci i nemojte da čitate naglas. Samo potvrdite da su to vaši lični podaci.

SUDIJA ORIE: Možda može malo da se poveća, tako da svedok može da čita bez naočara.

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Je, sve je dobro.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, želim da se dokument koji nosi broj 4891, po *Pravilu 92ter* uvrsti u spis pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P185, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Dokazni predmet Tužilaštva broj P185 prima se u spis pod pečatom. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Da li sada možemo da dobijemo dokument koji nosi broj 4795, po *Pravilu 65ter* i molim da se to, takođe, ne emituje van sudnice.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, da li se sećate da ste razgovarali sa predstavnicima kancelarije Tužilaštva 2. jula 1996. godine i da ste im tada dali pismenu izjavu?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Sjećam se.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ste imali priliku da ove nedelje ponovo pregledate tu izjavu koji ste dali 1996. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I nakon što ste izjavu ponovo pregledali da li ona tačno odražava ono što ste vi rekli kancelariji Tužilaštva 1996. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li je tačan sadržaj te izjave nakon što ste je pregledali početkom ove nedelje po vašem najboljem sećanju i znanju?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Uglavnom je to što se ... koliko se sjećam iako je to 11 godina prošlo, je li. Ali ja mislim da je sve to identično.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Ako sada pogledate ekran, da li se u donjem desnom uglu engleske verzije izjave nalazi vaš potpis?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I ako bi vam postavljali ista pitanja ...

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: A ... potpis, ja, to je potpis moj ... to je moj potpis.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I ako bi vam danas postavili ista ona pitanja koja su vam bila postavljena u julu 1996. godine, da li bi i danas dali te iste odgovore?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa, nemam razloga da ne bih, jer koliko se sjećam cijelih događaja, to je uglavnom to.

TUŽILAC HEDARALY: Časni sude, želim da se ovaj dokument sada uvrsti u spis pod pečatom, u skladu sa *Pravilom 92ter*.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, molim da nam date broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva P186, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva P186 prima se u spis pod pečatom kao što je bio uvršten pod pečatom i dokazni predmet Tužilaštva broj P185. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Da li možemo da dobijemo dokument koji nosi broj 4976, po *Pravilu 65ter* i molim da se to ne emituje van sudnice.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I svedoče, u međuvremenu da vas pitam sledeće: da li se sećate da ste dali dodatnu izjavu predstavnicima kancelarije Tužilaštva 2. aprila 2007. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: 2. aprila? Da, da. Da, da, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ste imali prilike da ponovo pregledate i tu dodatnu izjavu... izvolite?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Je, je. Bila mi je na uvidu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ranije ove nedelje ste dobili tu izjavu da je pregledate. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I da li ona tačno odražava ono što ste vi rekli u kancelariji Tužilaštva u aprilu 207. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I sadržaj dopunske izjave je tačan onoliko koliko vi to pamtite i koliko znate?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I na kraju, kada bi vam danas postavili ista pitanja koja su vam bila postavljena 2007. godine da li bi istovetno odgovorili?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Mislim da bih. Jer drugih nema.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, molim da se dokument koji nosi broj 4796 po *Pravilu 65ter* uvrsti u spis u skladu sa *Pravilom 92ter*?

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, koji bi to bio broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P187.

SUDIJA ORIE: Pod pečatom. Ima li prigovora?

sekretar: Da, pod pečatom.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vidim da i druga dva tima Odbrane klimaju glavom. To znači da se dokazni predmet Tužilaštva broj P187 prima u spis pod pečatom.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine predsedavajući, želeo bih da pročitam kratak sadržaj svedočenja ovog svedoka koje se nalazi u njegove dve izjave.

SUDIJA ORIE: Da li je svedok upoznat sa procedurom?

TUŽILAC HEDARALY: Da.

SUDIJA ORIE: Svedoče P-54, gospodin Hedaraly će sada da pročita kratak sadržaj onoga što se nalazi u vašim pismenim izjavama a onda će da vam postavi dodatna pitanja. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Mislim da su prevodiocima kopije dostavljene juče. Svedok P-54 je živeo u Kninu 30 godina pre *Operacije Oluja*. Kada je počelo granatiranje Knina 4. avgusta 1995. godine on se sklonio sa porodicom u prizemlje, a kasnije u podrum obližnjeg hotela. Toga dana video je tri kuće u blizini hotela da su pogodjene granatama. Kasno popodne toga dana odlučio je da svoju porodicu odvede u svoje rodno selo, koje se nalazilo nekih 10 do 15 kilometara severno od Knina, očekujući da će se ubrzo nakon toga vratiti u Knin. Nakon što je proveo noć u tom selu, sledećeg jutra ljudi iz sela Žagrović, Plavno i Raljevac došli su i rekli mu da se i njihova sela granatiraju. Pošto je shvatio da u ovim selima žive isključivo civili i da su bez obzira na to bili na meti, shvatio je da mora da pobegne. Priključili su se konvoju civila koji je pošao za Bosnu. U jednom trenutku kada su se zaustavili da naprave pauzu iza grada Martin Brod, pošto je put bio strm, svedok P-54 je čuo eksplozije bombi iza njega na putu. Ljudi koji su kasnije došli tim putem rekli su da se put granatira, tako da su odlučili da odu. Kasnije, ponovo

na putu blizu Petrovca u Bosni, video je i čuo dva aviona kao i zvuk eksplozije bombe. Svedok P-54 i drugi su izašli iz svojih automobila i legli su na zemlju. Kada je svedok P-54 podigao glavu, video je da su vozila ispred njega pogodjena i da gore. Među tim vozilima je bio i jedan kamion. Kada se vratio u svoj automobil i nastavio da vozi, video je da četiri ili pet automobila gori i morao je da skrene s puta da bi zaobišao te automobile. Ovim se završava kratki sadržaj, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Možete da nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, časni Sude. Želim prvo da ispravim jednu grešku u prevodu a to je svedok primetio, pa želim da mu o tome postavim pitanje.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, u ...

TUŽILAC HEDARALY: Molim da pogledamo izjavu svedoka, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P186, na 2. stranici, u 2. paragrafu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, u izjavi svedoka ste izjavili da vas je mobilisala Jugoslovenska narodna armija sve do vremena kada je ona napustila Hrvatsku, odnosno sve do vremena kada je Jugoslovenska narodna armija napustila Hrvatsku. Je li to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da, drugi mjesec, ja. 1992. godine sam na... onaj, sam izišao, skinuo sam se iz Armije.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Mislim da u stvari, BHS prevod treba da glasi "dok ja nisam napustio Hrvatsku". To je ono što sam želeo da razjasnimo. U vašem sledećem paragrafu, u trećem paragrafu ...

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ja nisam ... dok je ... ja sam napustio Armiju, znači izišao sam iz Armije, skinuo sam se. A to je prevod, valjda greška, jer sam ja rekao ... možda tu se nismo razumjeli. Uglavnom, ja sam se skinuo u drugom mjesecu 1992. godine, ali ja sam ostao u gradu živit i radit.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. U trećem paragrafu vaše izjave rekli ste: "U danima pre nego što je bio napadnut Knin, mogli smo da vidimo izbeglice koje dolaze iz sela u blizini planine Dinara, koji su bežali od granatiranja." Moje pitanje za vas je sledeće: kako ste znali da su ove izbeglice bežale od granatiranja?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa, čulo se. To ja na ... dole ispod Dinare. Knin se nalazi u jednoj dolini. To se čuje ... eksplozija se jako čuje, je li. Jer gore mi imamo ... iznad Knina ima jedno, ovaj, strelište vojno i to svaki dan slušaš, ovaj, tako da to ... te eksplozije se čuju i danas kada se sada vrši čišćenje tih terena i uništavanje zaostalih naoružanja. A tako da i tada jako se puno čulo granatiranje tih sela ispod ... ispod Dinare, ovamo prema Kninu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Moje pitanje je bilo sledeće: kako ste vi baš znali da su te konkretne izbeglice pobegle od granatiranja? Je li to samo na osnovu

zvuka granatiranja, ili ste se iz bilo kog drugog razloga znali da su te konkretnе izbjeglice na koje ste se upravo pozivali, bežale od granatiranja?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Te izbeglice su došle u Knin. I to su rođaci od mojih komšija. Ja sam imao ... komšije su rodom iz tih djelova, tako da su te izbeglice došle baš u Knin i one su govorile da, ovaj, se granatira, ovaj, Strmica i Golubić i ona sela ispod Dinare.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da sada pogledamo dokument po *Pravilu 65ter* koji nosi broj 4894 i ponovo molim da se to ne emituje van sudnice.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, ubrzo ćete na ekranu videti fotografiju Knina napravljenu iz perspektive tvrđave koju ste obeležili u pondeljak. Želim samo da potvrdite da ste vi to obeležili.

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se. To je broj 4895, gospođo sekretarko. Oprostite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Možete li da potvrdite da ste vi u donjem desnom uglu obeležili jedno mesto ispod kog ste napisali "moja kuća" i možete li Pretresnom veću da kažete šta to predstavlja?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Mogu. To je moja kuća, ja.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. I to se nalazi na glavnoj ulici u Kninu?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Je.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, molim da se to uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P188, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Nema primedbi. Dakle, dokazni predmet Tužilaštva broj P188 prima se u spis pod pečatom. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Možemo li molim vas sada da dobijemo dokument koji nosi broj 4894. Časni Sude, ovo su dve fotografije koje je svedok obeležio, obeležio je razne zgrade i molimo da se to ne objavljuje u javnosti. U početku je bila ideja da pokažemo kuću svedoka na posebnoj fotografiji pod pečatom a da se ove druge fotografije prikažu. Ali onda sam jutros shvatio da je svedok napisao svoje ime na dnu pa ni njih takođe nećemo da prikazujemo van sudnice. Obezbedili smo štampane kopije svim timovima Odbrane, a sudski poslužitelj ima nekoliko kopija i za Pretresno veće ako želite da ih vidite u punoj veličini.

Na njima se nalaze razne lokacije koje su označene. Gospođo sekretarko, molimo vas da okrenete 2. stranicu ovog dokumenta. Zapravo, časni Sude, naši tehničari su bili veoma efikasani, tako da su uklonili ime svedoka iz ovog ... iz ovog dokumenta, tako da se ovaj dokument može prikazati i van sudnice.

SUDIJA ORIE: Da, ali to važi za drugu stranicu a ne i za prvu. Barem koliko ja mogu da vidim na drugoj stranici nema imena svedoka, dok na prvoj ima.

TUŽILAC HEDARALY: U redu. Čini mi se da ni na trećoj stranici takođe nema imena svedoka. Molim vas da prvo pogledamo treću stranicu pa da se vratimo na drugu.

SUDIJA ORIE: Vidim da vi imate još jednu verziju...

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, to je različita fotografija, malo je pomerena ulevo, tako da kad se obe fotografije pokažu zajedno daju tačnu informaciju. Ali idemo redom.

SUDIJA ORIE: Koliko ja vidim, ovo što imamo na prvoj stranici nije isto što imamo i na papiru. Vi ste izgleda redigovali prvu stranicu, zar ne?

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Da. Izgleda da to nije sasvim isto, jer kod nas na štampanoj verziji nema više ERN broja koji se nalazio na vrhu ekrana a takođe nema ni imena svedoka. Predlažem da koristimo kopije koje se nalaze na ekranu, jer se ne odnose na bilo koje podatke koji mogu da identifikuju svedoka, a ne verzije koje imamo na papiru. Onda mislim da ... ne znam koja će vaša linija ispitivanja biti, ali onda nema potrebe da se ovo uvrštava pod pečatom u kasnijoj fazi.

TUŽILAC HEDARALY: Nema potrebe, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, sada na ekranu pred vama imate istu fotografiju koju smo vam ranije pokazali. Na ovoj nije obeležena vaša kuća, tako da vas molim da budete pažljivi kada opisujete fotografiju da ne spomenete gde se nalazi vaša kuća. Da li možete...

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U vašoj izjavi kažete da ste potražili sklonište u podrumu hotela *Dinara*. Da li možete da potvrdite da je hotel *Dinara* na fotografiji pred vama obeležen slovom "A"?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Je. To je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U vašoj izjavi ste takođe spomenuli i tri kuće koje su bile u blizini i koje su oštetile granate – kuće: Šime Dujića, Andre Prijića i Đoke Žegovića. Izvinjavam se ako sam možda pogrešno izgovorio. Da li možete sada za Pretresno veče da identifikujete gde se te kuće nalaze na fotografiji, odnosno kako su obeležene?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ovo je kuća Šime Dujića i ovo je Prijića, a ovo Žegovića...

SUDIJA ORIE: Da li želimo da budu obeležene ili je dovoljno ako svedok kaže ... Gospodine poslužitelju, mislim da je ono što je gospodin Hedaraly tražio ... Kojim ste slovima obeležili kuće koje su bile oštećene?

SVEDOK P-54: Hotel ... "A", kuće su označene slovom "B".

SUDIJA ORIE: U redu. Sve tri kuće su obeležene slovom "B". Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I takođe u svojoj izjavi kažete da je u blizini hotela bila zgrada radio-televizijske stanice. Da li možete da potvrdite da ste to obeležili slovom "C" na ovoj fotografiji?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Je. To je stara gimnazija ili ... ovaj ...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ali je korišćena kao radio-televizijska stanica u avgustu 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: To je bila stara gimnazija. Tu je radio-televizija i navodno je komanda bila jedno vreme, ovaj, zapravo tu je bila Vlada Krajine u zadnje vreme.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li se to takođe zvalo i Parlament?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Dobro, to je to, jer mi ga zovemo kako hoćemo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. U vašoj izjavi takođe kažete da je komanda Vojske bila možda dve kuće iza Šimine kuće. Da li možete da kažete Pretresnom veću kojim slovom ste identifikovali komandu Vojske na ovoj fotografiji?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: A ... Šimina kuća ... aha, "D", sa "D", to je kuća označena.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Takođe ste obeležili jednu zgradu slovom "E". Rekli ste da je to bio *Dom JNA*?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Objasnite Sudu šta je to bio *Dom JNA*?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa, to je društvena sala vojske, kuglana i ... onaj, tu je bio i restoran i tako, bašta *Doma JNA*, je l' da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je to u avgustu 1995. godine koristila Vojska?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: To je, uglavnom, njihovo pod ... tu je bila ta rezervna policija, vojska, koja je tu boravila, koja je imala i prehranu ... taj dio koji se tu nalazio ljudi, tu se hranili i tako. To je to bilo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dobro. Zatim ste malo više na fotografiji obeležili fabriku *TVIK*. Možete li ...

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Je, to je ...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: ... molim vas da objasnite Sudu šta je proizvodila ta fabrika?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ona je proizvodila vijke uglavnom. To je, uglavnom, po tome poznato i to je skraćenica – *Tvornica vijaka Knin*. To su ovi šarafi raznih vrsta, dimenzija. I to je to. A to i danas proizvodi.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Koliko je vama poznato, da li je u toj fabrici postojala i neka vojna proizvodnja?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ja nisam tamo žalazio. Nešto se pričalo, ali ne mogu ja garantovati da nešto se proizvodilo, ali nešto se pričalo da su nešto pokušavali. Ali nije ni bilo potrebe, jer je bilo rezervnih ... rezervne municije koliko hoćete u Golubiću. To je jedan ... ovaj, jedno skladište, ogromna skladišta koja su blizu Knina.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kažete "pričalo da su nešto pokušavali" Šta je to nešto? Oružje ili municija?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da su mine trebali proizvoditi. Da li je ili nije, ja ne mogu tvrditi. U to nisam baš siguran.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. A onda ako se pomaknemo malo nalevo, vidimo slovo "H". Rekli ste da je to bilo skladište *Agoprerade*. Molim vas, objasnite za šta je to korišćeno 1995. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: To je uglavnom prerada. To je mlin i prerađivala se hrana za stoku, stočna hrana. A i mlin i pekara je tu bila. Državna pekara gdje je bila, ovaj, u sastavu tog ... *Agoprerade*.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kad kažete "pekara" na šta tačno mislite?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Proizvodnja kruha.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je to bilo ... povlačim ovo. Koliko je vama poznato, da li je bilo vojnih materijala pohranjenih u tim skladištima?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Nije sigurno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A onda gore imamo još jednu fabriku obeleženu slovom "M". To je fabrika *Kninjanka*. Recite nam, molim vas, šta je ta fabrika proizvodila?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ta je tvornica ... to je tvornica odjeće. Ona je proizvodila ... uglavnom je šila najviše hlače. I to je bila fabrika za izvoz. Zapravo, tu su Nijemci dovozili svoj materijal ali prerađivala se ... šili su uglavnom hlače. I kad sašije se, oni su vraćali natrag, jer tu je bila jeftina radna snaga i tako da je to živilo od toga. A nešto se proizvodilo i za nas, za našu industriju, za našu trgovinu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Koliko je vama poznato, da li se fabrika koristila za proizvodnju bilo kog oružja ili municije ili bilo kojih vojnih dobara?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, ako dajete primere ... to je fabrika odeće, onda recite uniforme a ne municija, to je približnije. Dakle, ako dajete primere, onda molim vas dajte relevantne primere ili se uzdržite od davanja primera. Molimo vas da nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Dozvolite da preformulišem pitanje.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Prema vašem saznanju, da li je ta fabrika korišćena za bilo kakvu vojnu proizvodnju?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Navodno da su nešto maskirne odjeće ... u zadnje vreme nešto radili ali nije bilo sredstava, pa nije se ni ... ali nije ni bilo potrebe, jer je bilo one vojne stare a sem toga, tu nije bilo neke vojske, nego je to bilo jako malo ljudi koji su isli po tim stražama. Tako da je to bilo nepotrebno, prosto. A nije se ni islo tim ciljem, izgleda, jer se gledalo uvijek hoće li se neki sporazum dogoditi, a da to sve ide miru nekome.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I, konačno, na ovoj fotografiji, sasvim na levoj strani, imate slovo "O" koje označava jednu zgradu. Možete li molim vas da nam kažete šta je ta zgrada bila 1995. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: 1995. godine i danas tu je vojna ambulanta i zubna ambulanta.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kada kažete "vojna ambulanta i zubna ambulanta", mislite da je korišćena od strane vojske za njihovu medicinsku i ...

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Tako se je ona formulisala, a ko je sve koristio, ne mogu vam ja u sve to ulaziti. Uglavnom, mi smo je zvali uvijek vojna ambulanta, jer je to oduvijek bila vojna ambulanta. I tu je, onaj, bila i zubna i vojna ambulanta. E sad, tako tu smo zgradu mi zvali, a šta se unutra koristilo ... mislim to je samo služilo u tu svrhu, kao ambulanta.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ako sada pogledamo ovu sliku kao celinu, vi ste ovde identifikovali više zgrada koje je koristila vojska, vojna komanda, *Dom JNA*, možda fabrika *TVIK* i još neke druge stvari. Recite nam da li je bilo šta na ovoj fotografiji što nije ni na kakav način označeno, korišćeno za vojne potrebe u avgustu 1995. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne bih znao da je bilo šta tada korišteno u te svrhe.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A kako su te druge zgrade korišćene?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ima ovde ovaj *Senjak* ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ulažem prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Mišetiću?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: ... *Senjak* ima тамо, то је била војна текара. Ту је на слици
нема ... нема ... не види се овдје.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim да је сведок већ одговорио на претходно пitanje тако
што је рекао да не зна за шта су служиле друге зgrade. А онда је постављено пitanje: "A
како су те друге зgrade korišćene?" Нисам сигуран каква је основа да се постави такво
пitanje како су korišćene, ако smo добили претходни odgovor.

SUDIJA ORIE: Ja sam shvatio да се у претходном odgovoru kaže да on ne зна да су
korišćene за te svrhe, а пitanje је било о војним svrhama.

TUŽILAC HEDARALY: U te svrhe ...

SUDIJA ORIE: U te svrhe o kojima је постављено пitanje. Ali s druge strane, gospodine
Hedaraly, ако будете prolazili kroz цео град, проći ћемо и кроз bioskope, prodavnice
odeće, pekare, кроз све. Тако да не зnam на који начин то помаже Pretresnom veću?

TUŽILAC HEDARALY: U redu, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se, časni Sude, ovde može da bude i пitanje
prevoda. Koliko sam ja razumeo na BHS jeziku, svedok је rekao "Ne bih znao".

TUŽILAC HEDARALY: Тако је ...

SUDIJA ORIE: U redu. Mislim ...

TUŽILAC HEDARALY: (*preklapanje govornika*) ... povlačim пitanje.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Само још jedno пitanje о овој fotografiji.
Dozvolite mi да вам поставим jedno generalno пitanje: да ли су ljudi u tim ... precrtajte i
ово, molim vas. Svedoče, neke od ovih zgrada bile су stambene zgrade. Da li je то tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ovdje су kuće korištene, civilne kuće су korištene као
stambeni objekti. A војне ове што smo rekli, шта су биле војне, ovaj, то је korišteno за ono
што sam i dao u izjavi.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam. Samo objašnjenje koje tražim je sledeće: da li su 4. avgusta 1995. godine ljudi zaista živeli u ovim stambenim zgradama a ne u individualnim kućama? Generalno govoreći, da li su ljudi živeli тамо?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: ... objektima. Mislite privatne kuće?

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Mislim generalno kao što većina ljudi živi ...

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Naravno da su živili. A gdje bi živili drugo? To je sve bilo naseljeno civilnim stanovništvom.

TUŽILAC HEDARALY: Molim vas sledeću fotografiju, gospođo sekretarko, i sledeću stranicu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, neke od ...

SUDIJA ORIE: Da. Ovde sada imamo drugu sliku. Ona je različita od one koju smo primili, jer na vrhu sa leve strane nestalo je sada ime svedoka.

SVEDOK P-54: To je samo drugačiji snimak.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: To je malo pomereno prema levoj strani, u odnosu na prvu fotografiju. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Već sam neke od ovih zgrada pomenuo ... neću tražiti da ponavljate. Sada ču samo da vam postavljam pitanja o dodatnim zgradama na ovoj fotografiji. Na primer, zgrada obeležena slovom "F", vi ste za tu zgradu rekli da je stara...

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Stara bolnica bila je to i onaj lijevi dio, to je bio Dom zdravlja. Ali uglavnom, to je stara bolnica.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I za šta je korišćena ta zgrada u avgustu 1995. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa, jednim djelom je korištena kao ... bio je pritvor za ... bio je pritvor, zatvor.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je to bio zatvor koji se koristio za zatvaranje civila ili vojnika, ako znate?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Vjerovatno zarobljenika, je li. Ali ne znam, nisam ulazio u nju. Ali koliko sam čuo, kao zarobljenici su tu boravili

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li možete, molim vas da objasnite Pretresnom veću šta su ove dve zgrade koje ste obeležili slovom "I"?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: To su bile stambene zgrade. Prije godina, oko 70-tih godina to su bile vojne kasarne, pa je Vojska prodala općini a općina je izvršila

adaptaciju i u njih su se naselili radnici, ljudi, civilni i tako. I to su i danas. Stambeni objekat.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I zatim ste takođe slovom "J" obeležili jednu belu zgradu, nešto veću i identifikovali ste je kao osnovnu školu?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da, osnovna škola, bila onda i danas.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A koliko je vama poznato, da li je vojska ikada koristila tu školu?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne. Škola je stalno radila.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da vam sada postavim isto pitanje za srednju školu koju ste obeležili slovom "K". Da li je, prema vašem saznanju, ta srednja škola ikada korišćena za vojne potrebe?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne. To je bila srednja škola. Druge nije bilo. Škola je radila cijeli rat.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A slovom "L" obeležili ste bolnicu. Koliko je vama poznato, da li je vojska ikada koristila bolnicu?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa, vjerovatno. Ako je bilo ranjenika vjerovatno su se oni tamo, ovaj, liječili ... ranjenici, bolesnici, normalno. A ranjenici jesu sigurno. Druge nije bilo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Vidim da ste ovde na sredini fotografije zaokružili jedno mesto i stavili slovo "M". Rekli ste da je to kompleks *Senjak*. Molim vas, objasnite Pretresnom veću šta je to bilo?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: To je bilo ... to su bila vojna skladišta sanitetskog materijala, pekara vojna, i tu su bile neke uslužne djelatnosti, stolarija i tako ... ono za popravku nekih predmeta kod vojske. Od prije a vjerovatno, govorilo se ... sigurno se koristilo i u toku rata.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I poslednje slovo ovde je slovo "P". Recite molim vas Sudu šta je to bilo 1995. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: "P"? Da, to je bilo izgrađeno kao starački dom. Ali je ... on je služio kao jedna vrsta hotela. Tu su dolazile obično starešine koji nisu, ono, preboravili preko nekoga svoga ... kad nisu bili na terenu, pa onda se imaju de skloniti, i tako da su uglavnom to koristili ljudi kao hotel. I vojna lica ... većinom vojna lica su to koristila.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A kako je veliko to prebivalište ili hotel? Koliko ... koliko je ljudi moglo tamo da boravi u jednom trenutku?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Nije. To je malo neko ... nekih možda, ne znam, da li 15, 20 soba ima. Bilo je tako nešto. A sad je nešto adaptiran i preuređen, dozidan, pa je malo veći. I sad je starački dom.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li zname, da li su tamo uvek boravili oficiri?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne mogu ja sigurirati, jer to je ... mogao je i kao hotel poslužiti. Znam da se iznajmljivalo ako neko nađe, tako da je to služilo i kao hotel, jer ovaj hotel je bio u adaptaciji, što je postojeći bio. Tako da je taj objekat služio i za prolaznike, iako ih je tada bilo vrlo malo.

TUŽILAC HEDARALY: Molim vas gospođo sekretarko da se vratimo na prethodnu stranicu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ovde na desnoj strani ekrana postoji jedna stvar koja nije obeležena, ali vidimo otrilike polovinu nekog fudbalskog igrališta. Vidite li to?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li zname, da li je ikada služio za helikoptere Vlade ili Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Znam da su sletali ovi helikopteri UNPROFOR-a, oni bijeli, to znam, jer smo ih viđali. Da li je vojska kad to koristila, koliko su oni toga imali, to je vrlo malo viđeno. Možda i jesu, ali ne mogu ja garantovati koliko je to njih sletalo i da li su sletali. Nisam primjetio, s obzirom da nisam bio daleko da to viđam. Ali onih bijelih bilo je. Dolazili su, odlazili su, šta ja znam... tako.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, u ovom trenutku nemam više pitanja o ovoj fotografiji. Pre nego što krenem dalje ne znam da li Pretresno veće želi da se usredsredi na ove fotografije sada ili će da sačeka kasnije?

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće nema pitanja o ovim fotografijama. Prepostavljam da želite da ih uvrstite u spis kao jedan dokazni predmet?

TUŽILAC HEDARALY: Da, molim vas.

SUDIJA ORIE: To znači dve obeležene fotografije sa legendom.

TUŽILAC HEDARALY: Da, tako je.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P189, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora? Dokazni predmet Tužilaštva broj P189 prima se u spis. A ako ćemo koristiti verziju koju smo videli na ekranu, to može biti primljeno kao javni dokument, zbog čega ne treba da bude primljena u spis pod pečatom. Molim vas da nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U svojoj izjavi rekli ste da ste otišli u kuću u svom rodnom selu i rekli ste da ste tamo pripremili hranu u slučaju da oni napadnu Knin. Da li se sećate toga?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Moje prvo pitanje je: na koga ste mislili kada ste rekli "oni"?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa, normalno, ko bi napao ... ako moramo izbjegići iz grada, normalno da, ovaj, zna se ko može napasti. To je Hrvatska vojska. Niko nije mogao napasti Knin osim njih, je li, normalno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Rekli ste da ste te pripremili obavili ranije. Da li je to bila vaša lična inicijativa ili je to bila neka vrsta organizovanog plana?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ja sam bio u maloj prednosti što sam mogao doći do sredstava i pošto sam radio sa ... pomagao sam ... u vojsci sam nešto radio i tako da sam mogao doći do hrane. Pa, to je bila čisto jedna vrsta plaće, pa sam ja mogao lakše doći do hrane i tako sam ja to sklonio gore. To je bio jedini razlog.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, molim privatnu sednicu na nekoliko trenutaka.

SUDIJA ORIE: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

TUŽILAC HEDARALY: Pre nego ...

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC HEDARALY: Oprostite, gospodo sekretarko.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Pre nego što smo prešli na privatnu sednicu, rekli ste da ste imali ... pitao sam vas da li je to bila vaša privatna inicijativa ili ne, i vi ste imali prednost, s obzirom da ste radili nešto sa vojskom i od njih dobijali novac. Dakle, da li vi kažete da je to privatna inicijativa koja se zasnivala na novčanim sredstvima koja ste imali?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Taj novac što sam dobivao mogao sam kupiti za njega što sam htjeo, jer sam imao novac. Jer dolari su bili meni u ruci. Jer sam radio za UNPROFOR. Jer oni su ti ljudi koji su se služili sa mojom uslugom.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kada ste otišli u svoje ... u svoje selo, kakav je bio vaš plan o povratku u Kninu?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Planirao sam ostati i vratiti se u Knin.

TUŽILAC HEDARALY: Molim sada dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 4771. A kada dobijemo sliku molim vas, gospođo sekretarko, da zumiramo ono područje na karti o kom smo ranije razgovarali. Možemo li, molim vas, da predemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ POČETAK ISPITIVANJA NA PRIVATNOJ SEDNICI

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li su neke od vaših informacija ili da li vam je bilo poznato kako su zgrade bile iskorišćene od ... Povući ću ovo pitanje. Doći ćemo do toga kasnije kada budemo na privatnoj sednici. Postavljeni vam je pitanje o *Staračkom domu* ili *Domu penzionera*. Jeste li čuli nešto o tome da je tu zgradu koristio gospodin Martić 4. ili oko 4. avgusta 1995. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: To ne mogu reći da je on to koristio, jer on je bio ... ako je imao šta da koristi, to je bila *Stara gimnazija*. Taman su ono, ovaj, adaptirali, uredili tu *Staru gimnaziju* i tu je valjda bila ta vlast Krajine.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Rekli ste u vašoj izjavi a i u vašim odgovorima na neka pitanja jutros da su izbeglice dolazile u Knin iz: Strmice, Civljana, Cetine i Golubića. Da li znate da je Vojska Republike Srpske Krajine imala vojno skladište u Golubiću?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: To je skladište Jugoslavenske armije u Došnici, kao rezervni sastav. Godinama sam bio u tom skladištu. To skladište je ostalo. Nije ga niko ni iskoristio. Bilo je puno naoružanja u njemu, puno municije, jer sam bio u rezervnom sastavu Jugoslavenske vojske 22 godine, tako da znam da je tu bilo. I nije potrebno bilo Vojsci Krajine da nešto odnekle nabavlja, jer je tu bilo dovoljno municije, jer sam ... a nije se ona trošila, nije bilo potrebe, jer dolaskom međunarodnih snaga, nije bila ni potrebna više.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Zašto nije bilo potrebe?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa, nije bilo ni incidenata, pa nije se ratovalo. Kako vojska ... kako su se postigle te granice, više se nije išlo ni lijevo ni desno, ni naprijed ni natrag. To je sve malo bilo ono incidenata - ala dole na Ravnim Kotarima i to je sve. Tu

gdje je možda, recimo, malo nešto bilo dejstava oružjem a ovo sve drugo je bilo samo čuvanje položaja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Rekli ste u prethodnom odgovoru da skladište u Golubiću nije uopšte korišćeno. Kako ste to znali?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa nije bilo potrebe. Ono, puno je ravno skladište i ostalo kad smo se mi povukli ... kad smo mi otisli iz Krajine, to je oružje ostalo. Municipija je sva ostala u tim skladištima. To su ogromna skladišta u zemlji.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U kojoj zemlji?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: To su u ... zemljište ... skladišta koja su u brdu, ukopana skladišta, koja imaju, ovaj, svoje utvrđenje unutra ... skladišta rađena po projektima za municipije i oružje, vojna skladišta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da je to bilo najveće skladište u zemlji, pa sam mislio da vas pitam da li ste mislili na Jugoslaviju?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: U ovom dijelu, mislim ukopano u zemlju ... ukopano u zemlju, u brdo, je li.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Kada je reč o izbeglicama koje su došle iz Strmice - da li vam je poznata vojna aktivnost u Strmici krajem jula, početkom avgusta 1995. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Nije, nije mi poznata. Samo znam da su izbjeglice izbegle onda kad je granatirana Strmica i došli su ti ljudi u Knin i pričali su, eto, da im se granatira i da ne mogu gore boraviti. Sad ... pregovori su ono bili sa Vladom Hrvatske i svi smo se nadali da će se to dogоворити i da ćemo se mi ... da će se oni vratiti, normalno, zato nisu ... zato su i ostali u Kninu sve dok nisu izbegli sa svima.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li su vam ti ljudi iz Strmice rekli da su evakuisani iz Strmice?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne, oni su sami došli. Niko ih ... s čim će evakuirati? Ko će ... A nije to toliko naseljeno. U to vreme imali su ljudi svoje prevoze, pa su se sklonili. Ništa više.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Govorili ste o tome da su u toku bili pregovori sa Vladom Hrvatske?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To spominjete i u vašoj izjavi iz 1996. godine na 2. stranici, gde kažete: "Znao sam da je u tim pregovorima sa Vladom Hrvatske učestvovao Babić. Noć pre granatiranja na radiju su bile vesti da su nešto potpisali, što je značilo da nećemo biti napadnuti." Da li se vi tako sećate onoga što je rečeno na radiju veče pre granatiranja?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Objavljivalo se da su pregovori u toku i nadamo se da će se postići dobar sporazum, jer obično oni koji drže vlast, oni i tješe narod. Sad, koliko to

uspjeva, tek smo sad vidili - da je to bilo samo kao san. Pričaš šta se može desiti, ali iskreno, vidimo šta smo doživili.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ali prepostavio sam iz vaše izjave, iz vaše izjave svedoka da ... jer ste ste rekli da je bila vest na radiju da su oni potpisali neki dokument a vi ste rekli da je ta vest bila objavljena samo noć pre granatiranja. Da li mogu da prepostavim da ste slušali vesti na radiju noć pre nego što je *Operacija Oluja* pokrenuta?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa, slušalo se, normalno da se slušao radio koliko se moglo, ovaj, jer znalo se da su na pregovorima. A uvijek se obećavalo, da li je onaj što je pregovarao ili ovi šta su na radiju i ko je posrednik i ko o tome odlučuje ... a ono što čuješ, nešto uzmeš u svoj ... što se kaže, ono, normalan zaključak a drugo odbaciš.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, sada bih želeo da se jedan dokument postavi na program *Sanction*. Mi smo u procesu učitavanja u elektronsku sudnicu. Tražili smo BHS prevod ali još nije gotov. To je dokument koji nosi broj 1D21-0021 i nalazi se na programu *Sanction*.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče, pročitaću vam relevantni deo. To je snimak vesti koju je emitovao *Radio Knin* uveče, 3. avgusta.

SUDIJA ORIE: Na kom je to jeziku?

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je na engleskom jeziku. To je zapravo rezime *BBC* vesti.

SUDIJA ORIE: Onda bi bilo dobro da prvo pitate svedoka da li je on ikada slušao stranu radio stanicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne, to nije ... to je zapravo *BBC* servis koji snima sve što radio stanice širom sveta emituju.

SUDIJA ORIE: Ali na engleskom ili je to ... mislim, da li je to na originalnom jeziku ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Na srpskom.

SUDIJA ORIE: Da. Izvorno je na *BHS*-u i onda je bila prevedena na engleski, a nemate originalni snimak koji je emitovan u to vreme.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To nije napisano. To je radio emisija, koju su tada ljudi iz *BBC*-a snimili na engleskom ... i preveli to na engleski.

SUDIJA ORIE: Da li su njihovi prevodici dobri kao naši?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nadam se da su upravo isto tako izvrsni kao i naši prevodici, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Mi se nadamo da je tako, ali to nije bilo tako lako za njih. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kaže se ... reč je sada o tim pregovorima, i spominje se izjava gospodina Ilije Prijića, koji je član delegacije Krajine na razgovorima i kaže se: " Ilija Prijić je rekao *Radio Kninu*. .. " Onda će preskočiti jedan deo, kako bih došao do relevantnog dela. Onda se kaže da je gospodin Prijić rekao sledeće: "Međutim, član delegacije RSK ocenio je 'da se hrvatska strana ponašala kao da predstavlja ultimatum tako što je iznela uslove koji su neprihvatljivi Krajini' i insistirajući samo na pitanju takozvane mirne reintegracije." A u paragrafu na početku stoji: "U današnjim pregovorima između Krajine i Hrvatske u Ženevi, hrvatska strana odbacila tekst sporazuma koji su izneli međunarodni posrednici." Da li se sećate da ste tada čuli takve informacije o tome da u Ženevi nije postignut nikakav sporazum? Da li ste tako nešto čuli na radiju uveče, 3. avgusta?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne mogu reći da sam, ovaj, jer verovatno ... ne znam da li je to ... mislim, nije se to baš tako slušalo precizno, jer najbitnije je bilo da su oni o'sli na pregovore sa hrvatskom Vladom, a o Ženevi ne znam. Ja nisam u to vreme baš možda slušao ili ne znam da se nešto posebno o tome pričalo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molim da se ovaj dokument obeleži za identifikaciju i da se uvrsti u spis a kasnije ćemo da ga učitamo u elektronsku sudnicu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, nema prigovora?

TUŽILAC HEDARALY: Nema.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D181, obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Dobro. To još uvek nije primljeno u spis. Jer prvo moramo imati prevod ovog dokumenta, tako da je za sada obeležen za identifikaciju.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče, da li vam je bilo poznato da je Grahovo palo pod hrvatsku kontrolu 28. jula 1995. godine ili oko tog datuma?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Čuo jesam, jer navodno neki su bili zarobljeni krajiški vojnici i tako da neke su vijesti procurile, kuda i šta, ne znam, ali ono, čuli smo da je vojska, Hrvatska vojska ušla u Grahovo i da je Grahovo uništeno - i Glamoč i Grahovo i tako dalje. A o tome se pričalo, a nešto valjda i objavljivano. Ne mogu, ovaj, da li je

preko radija ili sam ovako čuo. Uglavnom, o tome se pričalo. Valjda je Grahovo zauzela Hrvatska vojska, i Glamoč. Sad, koliko je to ... ja to ne znam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vam je bilo poznato da je gospodin Martić u celoj takozvanoj Krajini proglašio ratno stanje otprilike 29. jula 1995. godine?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne. Nije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vam je bilo poznato da su u Knin dolazili autobusi i odvozili ljudе u Beograd u danima pre početka *Operacije Olija*?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne, nije mi poznato da su iz Beograda dolazili. Jedino možda je dolazila neka hrana jer je i tog isto bilo malo. Jer su lokali bili prazni i hrane, što je najcrnje, nije bilo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vam je bilo poznato da je Vojska Republike Srpske Krajine naredila mobilizaciju svih vojno sposobnih muškaraca u danima neposredno pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne. A nije bilo ni potrebno, jer, ovaj, svaki je čovek koji je bio prav i zdrav morao ići na stražu. Mijenjali su se ljudi. To nije bilo ... nikakva ni posebna naredba, nego mor'o si onako ići iz razloga toga što je bilo malo ljudi. A straža je bila udaljena a većinom su to, kažem, koristili, onaj, te straže održavali ljudi na tim pograničnim dijelovima gdje su i živjeli. Jer nije bilo, ovaj, goriva za prevoz, tako da je uvijek se gledalo da ti ljudi koji žive u tim selima i pograničnim dijelovima i budu ti stražari na granici.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Izvinjavam se, svedoče, upravo su me zamolili da razjasnite jedan odgovor koji ste dali malo ranije. Odgovarajući na moje pitanje o autobusima koji su odvozili ljudе u Beograd vi ste odgovorili: "Nije mi poznato da su oni dolazili iz Beograda." Da li ste znali ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, pre nego što preformulišete ovo pitanje, ja sam imao nekih problema, ne samo sa odgovorom, već i sa pitanjem takođe. Samo trenutak, molim vas. Autobus koji dođe da ljudе negde odvezе je nešto drugačije od toga da se ljudi ukrcavaju u autobuse koji onda negde idu. Razumete u čemu je razlika?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da. Upravo sam zbog toga htio to da razjasnim sa svedokom.

SUDIJA ORIE: Zato bih ja htio da se sazna da li su to bili neki posebni autobusi ili su se ljudi ukrcavali u autobuse koji su išli u pravcu Beograda, možda ne direktno. Za mene je to malo zagonetno u ovom trenutku. Pojasnite to, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je bilo autobusa koji su ljudi odvozili iz Knina u Beograd u danima pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne. I verujem da je toga bilo vrlo malo ako je htjeo ko otići. Jer ja, ovaj, znam da sam pokušao par puta radi svoga posla da dobijem propusnicu i to je bilo jako teško. Tako da ja, koji sam ipak donekle bio malo, ono što se kaže,

povlašteniji što se tiče ekonomije, nisam baš mogao dobiti. Tako da ja za vreme toga samo sam jednom otišao i to na četiri dana i da sam morao platiti da dobijem sredstva za rad. Tako da ne verujem da su ikakvi autobusi došli iz Srbije ... ijedan autobus koji je označen da je iz Srbije da je bilo kako došao. Jer možda bih ga i primjetio ali nisam primjetio da dolaze autobusi iz Srbije da bi vozili narod negdje. A to vam najbolje može se vidjeti u koloni, oznake autobusa.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Bez obzira odakle su ti autobusi došli, pitanje je: da li su ljudi napuštali Knin u autobusima koji su išli u pravcu Beograda u danima pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne, ne. I ne vjerujem da je možda koje auto otišlo. A autobus verujem da nije nijedan. Jedino redovna linija što je bila ... što je bila redovna linija, ne znam da li je bila ... tri autobusa su išli. Jedan iz Benkovca, ne znam, iz Knina, i odaklen je treći išao. Tri autobusa su dnevno išla prema Srbiji. To je redovna linija.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Da se nadovežemo na to. Rekli ste da niste mogli da dobijete dozvolu za putovanje. Ko je bio zadužen da izdaje dozvole za putovanje?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Dozvole si moga' dobiti preko komisije a to je u Domu zdravlja bila komisija. Uglavnom si preko njih moga' dobiti. Znači, preko te komisije. Tako si mogao, a ovi koji su politički, to ne znam ... koji su možda djelovali politički ne znam, a ljudi, obični ljudi, oni nisu mogli dobiti, jedino kao zdravstveno su mogli dobiti ako je neko ... kobajagi da idu lječit se. A inače niste mogli dobiti tako jednostavno. Tako da smo mi bili praktički u getu. Nije se moglo kretati. Osim Krajine, nigdje drugo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, sada ču da promenim temu. Pa ne znam da li Pretresno veće ...

SUDIJA ORIE: Da. Imam jedno dodatno pitanje. Ljudi koji su koristili redovne autobuse, da li im je bila potrebna dozvola za putovanje ili je bila dovoljna autobuska karta?

SVEDOK P-54: Ne. Oni su isto morali imati dozvole, a ko je to izdavao, ja vam to ne znam. To su bili i studenti, učenici, jer pravo na školovanje su imali svi. Tako da studentima nije bilo, ovaj, ograničeno da ne mogu ići studirati. Jer uvek se smatralo da međunarodne snage čine svoju ulogu, tako da se školovanje moglo odvijati.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče, sada ču vam postaviti pitanje o vašem svedočenju koje ste dali rano jutros. To je u transkriptu na 30. stranici, u redovima od 4. do 11. u odgovoru na pitanje da li je konvoj bio civilni konvoj, vi ste rekli: "To je bio konvoj u kom su bili svi ljudi koji su živeli u tom delu Krajine, jer su u tom masovnom

talasu ljudi bežali u strahu, jer su se bojali da bi im se moglo dogoditi isto kao što se dogodilo u zapadnoj Slavoniji." Možete li da se setite da ste to rekli ...

SUDIJA ORIE: Pre nego što nastavite, imam tehnički problem. Izgleda da je paginacija počela ponovo posle prve pauze. Još nismo došli drugi put do stranice broj 30. Ali mislim da bi to moglo da stvori dosta konfuzije, tako da bi sada trebalo da se kaže za zapisnik. Znači, kada govorite o 30. stranici, to je 30. stranica iz prve sednice jutros?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Nastavite, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, svedoče, kada je reč o tom strahu šta će da se dogodi, kao što se dogodilo u zapadnoj Slavoniji, želeo bih da vam pokažem jedan video snimak. Molim vas da to pogledate i nakon što se završi emitovanje, želim da vam postavim nekoliko pitanja o tom video snimku.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je već uvršteno u spis, časni Sude, kao dokazni predmet Odbrane broj D136, još uvek obeleženo za identifikaciju. Rečeno mi je da je to podnела Odbrana gospodina Markača. Molim da se to pusti.

SUDIJA ORIE: Dobro.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Prevodilačke kabine imaju prevod, časni Sude.

(video snimak)

reporter: Nakon što smo čuli zvuke sirene, požurili smo prema Tržiću. Sada je šest časova za pet minuta. Nalazimo se na mostu na rijeci Mrežnici između Tržića i Primišlja. Tu smo zatekli i komandanta 13. pešadijske brigade, pukovnika Marka Relića. Upravo iz Tržića dolazi kolona civila sa vozilima, sa stokom. Gospodine komandante, šta ovo znači?

pukovnik Marko Relić: Pa, ovo je vežba na osnovu pretpostavke po kojima radimo i našim saznanjima da po ovim prostorima treba da deluje neprijateljska avijacija, rakete i artiljerija i mi pre toga moramo evakuisati, ovaj, civilno stanovništvo iz zone borbenih dejstava a jedinice, one izvršavaju svoje zadatke koje su dobine. Znači, bitno nam je da uvežbamo narod, civilno stanovništvo, da se izvuče, da bude što manje žrtava.

reporter: Da li ste zadovoljni dosadašnjim dijelom vježbe i da li su pripadnici 13. pešadijske brigade angažovani u ovoj vježbi ili su oni na svojim položajima?

pukovnik Marko Relić: Pripadnici 13. brigade su na svojim položajima prema zadacima koji su dobili. Svi vojnici su na položajima a sa ovim ponašanjem i odnosom stanovnika

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

sam vrlo zadovoljan. Oni su shvatili situaciju i svesni su da se moramo pripremiti i uvežbati ako dođemo stvarno u situaciju da se izvučemo, da ne bude nepotrebnih žrtava.

reporter: *I da nam se ne ponovi ono što nam se dogodilo u zapadnoj Slavoniji?*

pukovnik Marko Relić: *U svakom slučaju.*

reporter: *Hvala vam lijepo.*

pukovnik Marko Relić: *Molim.*

(kraj video snimka)

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče, da vas prvo pitam ovo: da li ste već videli ovaj video snimak?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ne. Nisam viđao. A kod nas nešto tako nije niti objavljuvano, jer da je objavljivano vjerovatno bi bilo sasma drugačije. Jer u gradu, ja mislim da se tako šta nije smjelo ni objaviti. I ne znam da li je taj snimak uopšte ... ne znam ni da je on emitovan. Da li je ... To ne mogu vjerovati da ... do sada ga ja nisam ni viđao a ni čuo da ima nešto tako slično.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste čuli za bilo kakve planove tih dana pre Operacije Oluja, da se ljudi spremaju za evakuaciju u slučaju da se naredi evakuacija?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Poučeni iskustvom sa tim što se granatirala Strmica i Civljani i tako dalje ... svi smo mi nadali se uvijek da neće se morati odlazitu iz Knina. A da je bilo bilo kakve priče ... znam iks slučajeva da su ljudi pokušali i da im se nije dozvolilo. Tako da ne mogu ja garantovati, a da sam čuo – nisam čuo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi ste rekli da ste vi lično pripremili kuću u vašem rodnom selu za korišćenje u slučaju da morate da napustite Knin. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: To je tačno. Jer ja sam se nadao ... jer kako je struje nestajalo, i ks puta je znalo pasti granate po Kninu ranije. To znači, uvek si bio u mogućnosti da može doći ... da može nešto da se desi, kao što je pala granata povuše moje kuće, digla krov i oštetila moju kuću. Tako da, ovaj, je pitanje koja će pasti jednom na kuću. Tako da uvijek si morao imati neki rezervni ... neko rezervno sklonište, jer ovaj, nije se ni pomisljalo da bi mi otišli jednog dana iz našega rodnog mjesta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi, rekli ste da ste imali pripremljenu hranu u ovoj kući u vašem selu, ne zbog straha od nestašice električne energije, već zato što ste hteli da budete pripremljeni u slučaju da oni napadnu Knin. Možete li da se setite da ste dali takav iskaz istražiocima kancelarije Tužilaštva?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Normalno da smo hranu spremili, jer ... jer gore nema hrane. Nema se gdje kupiti, nema s čim dovesti. I normalno ako izbegneš trebaš od nečeg

živiti. Je, to sam rekao sigurno da sam ... to mi je hrana - i da sam imao familiju veliku. I normalno, za deset dana je potrebno hrane puno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Moje pitanje glasi: vi ste pripremili tu hranu u toj kući u vašem rodnom selu kako bi ste se pripremili za mogućnost hrvatskog napada na Knin. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pa, to sam i rekao. Sasma normalno. Je, tačno je to. Jer ja nisam mislio ići iz ... sa mog rodnog mjesta, mislim. Samo dotle.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, čini se da postoji mala konfuzija u vašem razumevanju odgovora. Shvatio sam odgovor svedoka da se to dogodilo, kao rezultat prekida struje u Kninu, i da će zbog toga da ode u svoje selo, a tamo je bio pripremio hranu kako bi prezivili. Dakle, stoga, čini mi se iz vaše sledećeg pitanja da ste vi drugačiji razumeli odgovor svedoka. Ali, možda možete da proverite sa svedokom jer vi ste rekli: "Niste rekli da je to učinjeno iz straha."

ADVOKAT MIŠETIĆ: Rekao sam da to nije rekao u izjavi. U svojoj izjavi, nije govorio o nestaćici struje i da je zbog toga pripremao kuću. U izjavi je govorio o pripremama u slučaju hrvatskog napada na Knin. To je ono što sam ga ja i pitao.

SUDIJA ORIE: Da. Ali ja sam razumeo da je to bilo u vezi sa prekidima struje. Ali možda sam pogrešno razumeo. Zbog čega je došlo do prekida struje, svedoče P-54? Molim vas da odgovorite. Postavio sam vam pitanje. Gledate možda u suprotnom ili pogrešnom pravcu. Svedoče P-54, da li možete da me čujete?

SVEDOK P-54: Da.

SUDIJA ORIE: Zbog čega je došlo do prekida struje u Kninu?

SVEDOK P-54: Struje nije bilo ... struje nije bilo danima. Ja sam imao struju. Ja sam bio u nekoj povlaštenoj ulozi a struje nisu imali stanovnici zato što nije bilo proizvodnje struje. I tako da je nekad bilo i osam dana da nisu ljudi imali struje. A onda bi dolazila malo uveče i malo se svjetla palila i to je bilo tako većim djelom Krajine. Nije samo struja, nego opće snabdijevanje nije bilo povoljno.

SUDIJA ORIE: Da. I kako sam ja shvatio vaš odgovor, to onda nije bilo direktno vezano za bilo kakve aktivnosti granatiranja, radilo se jednostavno o opštoj situaciji u Kninu.

SVEDOK P-54: Je, opšta situacija je bila takva da se snabdješ sa hranom ako ikako možeš. A ko je imao ... jer većina stanovništva je iz okolice rođena i svi su oni imali neka skloništa u kući u okolini. I svi su se nadali da može jednog dana doći do granatiranja, pa su se ljudi tako pripremali kao i ja, ako su imali sredstava. I rezervna hrana normalno da se ostavljalala, jer većina ljudi nije ni planirala ...

SUDIJA ORIE: Da ...

SVEDOK P-54: ...da bi napustila Knin.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, da li ste pripremili te zalihe hrane u selu mnogo vremena pre početka avgusta 1995. godine ili je bilo neposredno pre granatiranja Knina kada ste se spremali da idete u svoje selo i da tamo pripremite hranu?

SVEDOK P-54: Povremeno, jer se nije moglo puno hrane nabavljati, povremeno. To je uglavnom bilo brašno, šećer, mast, ulje. To je uglavnom, te osnovne... riža... te osnovne...

SUDIJA ORIE: Zaustaviću vas ovde...

SVEDOK P-54: ...namirnice, je li.

SUDIJA ORIE: Moje pitanje je bilo u vezi vremena, kada ste vi pripremili hranu da biste preživeli u selu, da li je to bilo neposredno ...

SVEDOK P-54: Ljudi su kupovali s vremena na vreme, počevši par godina ranije, jer povremeno se uvjek pripremalo. I trošilo se, jer se znalo i boraviti u tim selima. Jer nije bilo puno posla pa, ovaj, se moglo i, ovaj, i gore boraviti. Jer imali smo poljoprivrede nešto. I to smo radili. Pa tako se, ovaj, moralo imati hrane.

SUDIJA ORIE: Jeste li i vi to isto uradili? Neku vrstu stalne priprema kako preživeti ako želite da odete na duže vreme iz Knina?

SVEDOK P-54: Da, normalno, jer uvjek je postojala opasnost ... kako situacija nije rešena, strah je uvjek postojao. Jer mi smo u Drugom svjetskom ratu boravili u rezervnim ... de su naše ... de je naša stoka izgonjena u više predjele i mi smo u tim kolibama boravili i par godina. Pa je to bila jedna opaska i što se kaže, prirodni način da se pripremiš. Jer smo mi tada tri i po godine boravili u tim našim kolibama, gdje smo ljeti izgonili stoku. To znači da smo mi imali razloga zašto da se mi pribojimo i zašto da mi to spremimo, ako ikako se može.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Gospodine Mišetiću, molim vas nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče, da li ste u danima pre *Operacije Oluja* isto napravili pripreme... kod kuće u svom rodnom selu, neke dodatne pripreme da budete spremni da odete tamo u slučaju da morate da napustite Knin?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ja nisam u tom momentu imao ni potrebe, jer taman sam imao u pripremi novi ugovor sa UNPROFOR-om da će raditi, je li.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mislim da moramo da pređemo na privatnu sednicu pre nego što svedok završi ovaj odgovor.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo trenutak, časni Sude.

(Odrvana se savetuje)

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se, časni Sude, jer se čini da je sada došlo do neke zabune, zbog ispravke prevodioca, a naša strana ne misli da je korekcija tačna, i smatra da je originalni prevod bio tačan.

SUDIJA ORIE: Pa, onda moramo ponovo da pređemo na privatnu sednicu i tada ćemo da tražimo pojašnjenje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, vratili smo se na otvorenu sednicu.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče, sada ću da vam postavim neka pitanja o

4. avgustu ujutro. Rekli ste da ste se sklonili u podrumu hotela *Dinara*. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Najpre sam se spustio u moj ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pričekajte.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ja bih vas zamolio da ne govorimo o vašem mestu stanovanja, barem da nam ne kažete tačnu lokaciju vašeg stana. Ali vi možete da nastavite dalje i da nam kažete gde ste se u vašem stanu sklonili?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da. U prizemlje kuće.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Prema vašoj izjavi vi ste negde oko 5.30 časova ujutro otišli u podrum hotela *Dinara*. Da li je to tačno?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Ja. Tu, nešto od 5.30 do 7.00 časova. Tuda smo odlazili i dolazili. Ulazio sam, sklanjao, jer pravio sam prostor da se može ući. Jer je bilo zagrađeno. To je bio u obnovi hotel.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, da li ima neke zabune? Vi ste govorili o 4. avgustu. Čitanjem 2. i 3. stranice izjave, čini mi se da svedok kaže šta se dogodilo 5. avgusta kada je rekao ... ali imam neke ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim da je rekao da je venčanje njegovog sina trebalo da se održi tog datuma.

SUDIJA ORIE: Da. Ali on ništa ne kaže o 4. avgustu. Ali hajde da ...

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, mislim da na 3. stranici njegove izjave, u 2. paragrafu svedok govori o tome kada je počelo granatiranje. Mislim da gospodin Mišetić govori o 4. avgustu, jer je 5. avgusta svedok već bio u svom rodnom selu.

SUDIJA ORIE: Da. Sada je jasno. Da. Hvala vam. Molim vas, nastavite.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Jutros su vam postavljana pitanja o Šimi Dujiću. Šime Dujić je bio Hrvat. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I njegova supruga i sin su takođe bili Hrvati. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U svojoj izjavi kažete da ste videli da Šime Dujić leži na ulici, ali da on sam nije bio povređen. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kažete da ste čuli ... ili da je on mislio da su mu supruga i sin bili povređeni. Ali da li vi imate neke konkretne informacije koje ste možda kasnije dobili o tome da li su njegova supruga i sin zaista bili povređeni?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Pero je nešto malo bio ozljeđen, jer tu kuću je pogodila granata i ta je kuća gorila i izgorila i poslje se ... pokazao sam je, ona je obnovljena. I oni su, ovaj, spustili se poslje dole u sklonište neko, ali nije bilo tako veliko oštećenje - neka

manja rana. Tako da je ... mi isto nismo znali da je Pero tu. Ja sam mislio da je o'ša' sa bratom u Šibenik ali nije, pošto je Šime bio svakodnevno sa nama u društvu, tako da nismo ga ni pitali gdje su mu djeca. Znali smo da je stariji sin bio u Splitu, Šibeniku, ne znam gdje je on inače radio i studirao i tako da je, ovaj, i danas je tamo negdje, ne znam baš u kojem mjestu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ali vi u vašoj izjavi kažete da su Šime, njegova supruga i njihov sin na kraju završili u bazi Ujedinjenih nacija. Da li je to tačno?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Jesu. Poslje su prevezeni, jer ostali su oni tu u hotelu ... on je ostao u hotelu, ja sam otisao, jer Šime ... mi smo ga doveli u hotel, dole u podrum hotela, a Kata i Pero su ostali ... dole su oni isto imali prizemlje neđe nešta i tu su oni ostali, jer nije niko po njih iša' a on je doša' se javiti ... Jer on je od straha pojurio, tražio pomoć i tako je došao do nas. On je blizu, zapravo, on je pao ispred, pa smo ga ja i neki komšija doveli u hotel.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Ali prema vašoj izjavi, nakon *Operacije Oluja*, Šime i njegova supruga i njihov sin, koji su bili Hrvati, završili su u bazi Ujedinjenih nacija. Da li je to tačno?

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude. Ali mislim da se u izjavi govori samo o supruzi i sinu, na 3. stranici u poslednjem paragrafu. Tako sam ja barem shvatio, samo zbog pojašnjenja. Izvinjavam se zbog prekida.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pitaću prvo o supruzi i sinu, pa ćemo onda na osnovu jednog drugog dokumenta govoriti o Šimi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada govorimo o Šiminoj supruzi i sinu, da li je tačno da su to bili Hrvati koji su završili u bazi Ujedinjenih nacija?

SVEDOK P-54 – ODGOVOR: Kad smo mi otisli, oni nisu ... jer to je poslje kada sam se ja vratio, onda je Šime meni pričao kako se događaj desio, jer ja ne znam iz prakse. Jer Šime mi je pričao: "Evo Kate i Pere živa." To oni mogu potvrditi da su otisli u Južni logor, to je bila baza međunarodnih snaga.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Idemo sada na jednu drugu temu. Mislim da bi trebalo da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Deo transkripta, nakon što je svedok napustio sudnicu, može se obelodaniti javnosti, jer nema ništa poverljivo u tome. Strane se pozivaju da ponovo pregledaju današnji transkript da bi videle da li glavni delovi, ali ne red po red, već stranica po stranica ... kako bi videli koji delovi mogu biti obelodanjeni javnosti. Sada prekidamo do sutra ujutro u 9.00 časova u istoj sudnici.

Sednica je završena u 13.52 h
Nastavlja se u četvrtak, 15. maja 2008. godine u 9.00 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje